

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

8 MAART 1995

ONTWERP VAN DECREET

**houdende goedkeuring van het raamverdrag van de Verenigde Naties
inzake klimaatverandering, en van de bijlagen 1 en 11,
ondertekend in New York op 9 mei 1992**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Algemene bespreking

Het Klimaatverdrag is een internationaal akkoord dat voor België ondertekend werd door de Minister van Sociale Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu op 4 juni 1992 tijdens de UNO-conferentie te Rio inzake milieu en ontwikkeling.

Het is een kaderverdrag dat algemene beginselen, toewijzingen en verbintenissen in hoofde van de verdragsluitende partijen bevat.

Men wil preventief optreden en men gaat ervan uit dat niet gewacht kan worden tot wetenschappelijk vaststaat welke de implicaties van het broeikas-effect zullen zijn, om maatregelen te nemen die de verstoring van de atmosfeer door broeikasgassen beperken.

Het Verdrag beoogt concentraties van broeikasgassen in de atmosfeer te stabiliseren op een niveau waarop nadelige gevolgen voor het klimaat worden beperkt.

Het impliceert dat de ontwikkelde landen stappen ondernemen om de uitstoot van koolstofdioxide en andere broeikasgassen te stabiliseren en erkennen dat de terugkeer tot een vorig emissieniveau (het jaar 1990) aan het eind van het huidige decennium een stap is in de richting van de verwezenlijking van de doelstellingen van het Verdrag.

Het Klimaatverdrag gaat niet verder dan de oprichting van een secretariaat (dat de vervolgconferenties moet voorbereiden) en een niet-bindend engagement van stabilisatie van de CO₂-uitstoot tegen het jaar 2000.

Het Verdrag roept verder op tot internationale samenwerking op technologisch vlak in alle betrokken sectoren van de economie, met name die van de energie, het vervoer, de nijverheid, de landbouw, de bosbouw en het afvalbeheer.

Het roept op preventieve maatregelen te nemen in door overstromingen (kustgebieden) en droogte bedreigde gebieden.

Het vraagt het wetenschappelijk onderzoek en de systematische waarneming op climatologisch vlak op te voeren, evenals de socio-economische gevolgen van klimaatverandering te bestuderen.

Beoordeling van het Verdrag

De gevoelige milieudiscussies over de concrete doelstellingen (die later in protocollen bij dit kaderverdrag dienen te worden vastgelegd) hebben aangetoond dat deze worden begrepen als een reeks afspraken over milieubeheer voor zover de economische ontwikkeling dat mogelijk maakt.

Die houding werd niet alleen door de Verenigde Staten aangenomen, maar ook door Centraal- en Oost-Europa en landen in snelle ontwikkeling zoals Maleisië en de ontwikkelingslanden van Centraal-Afrika.

Teneinde ontwikkelingslanden in staat te stellen de verplichtingen na te komen die het Verdrag hen oplegt, hebben de ontwikkelde landen besloten nieuwe en bijkomende financiële hulp, inclusief voor technologie-overdracht te voorzien. Het mechanisme in het Verdrag daarvoor aangeduid is de zgn. Global Environment Facility (GEF) van de Wereldbank.

De Europese Unie en haar lidstaten beschouwen het stabiliseren van de emissie op EU-niveau tegen 2000 als een eerste stap, maar willen verder gaan en, in een tweede fase, een vermindering van hun uitstoot realiseren.

De belangrijkste broeikasgassen van antropogene oorsprong zijn: koolstofdioxide (CO₂), methaan (CH₄), chloorfluorkoolwaterstoffen (CFK's), stikstofdioxides (N₂O) en troposferische ozon (O₃).

Uit de gegevens van het Intergovernmental Panel on Climate Change blijkt dat CO₂, zonder enige twijfel, de belangrijkste verantwoordelijke is voor de toename van het broeikas-effect.

De jaarlijkse koolstofuitstoot onder de vorm van CO₂ afkomstig van fossiele brandstoffen, wordt op wereldvlak geraamd op 6 miljard ton koolstof voor 1990.

Volgens een studie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO 1991) bedroegen de CO₂-emissies in 1990, 60% van het globale opwarmingspotentieel in België en was het gebruik van fossiele brandstoffen (steenkool, stookolie en aardgas) verantwoordelijk voor 95% van deze uitstoot. In ons land is de industrie de economische sector met het grootste aandeel in die emissies (28%) maar in het geheel van de landen van de Europese Unie, hebben de electriciteitsproductie (31%) en het transport (26%) een groter aandeel in die emissies dan de industrie (20%).

De totale CO₂-uitstoot in België is sterk toegenomen tussen 1988 en 1990 (2,5% per jaar ongeveer), vooral ten gevolge van het steenkoolgebruik. Wat de transportsector betreft, stelt men een stijging van het oliegebruik vast, met 5,6% per jaar sinds 1985. Op basis van een extrapolatie, tot het jaar 2000, van de Europese vooruitzichten 'voor de voornaamste macro-economische indicatoren (voor België gerealiseerd door het Hermesmodel van het Planbureau), schat het Twintigste Vlaams Wetenschappelijk Economisch Congres de toename van de huidige transportvraag voor personen inderdaad op + 45% en voor goederen op + 41% ; met een niet veranderend beleid. zou aan die vroegtename hoofdzakelijk voldaan worden door wegtransport. Die enkele cijfers geven een idee van het belang van de wijzigingsstrategie die voor de huidige tendensen in het werk moet gesteld worden om te voldoen aan die nationale en internationale doelstellingen met betrekking tot het verminderen van CO₂-emissie voor het jaar 2000.

Aangezien Vlaanderen niet beschikt over grote bosoppervlakten die, zoals oceanen, op natuurlijke wijze koolstofdioxide opslaan, is het voor het stabiliseren en reduceren van zijn uitstoot aangewezen op maatregelen in de energiesector, die, met name, de verbranding van fossiele brandstoffen aan banden leggen (energie-efficiënte en schone technologie).

Procedure

Het Verdrag is in werking getreden op 21 maart 1994, hetzij drie maanden nadat door vijftig partijen een bekrachtigingsoorkonde werd neergelegd.

De EU, die zich een stuwende rol toebedeelt in de follow-up, wenst dat de lidstaten zo snel mogelijk het Verdrag ratificeren en hun nationale plannen voor de tenuitvoerlegging ervan indienen. Vandaag hebben reeds tien van de twaalf lidstaten het Verdrag geratificeerd.

De EU en de lidstaten hebben bij de ondertekening van het Klimaatverdrag in Rio de Janeiro hun bereidheid te kennen gegeven om snel werk te maken van de tenuitvoerlegging en de aanvulling van het Verdrag, onder meer door een nieuw onderzoek van de verbintenissen van de ontwikkelingslanden en de opstelling van aanvullende protocollen betreffende specifieke vraagstukken, in het bijzonder de beperking van de CO₂-uitstoot.

De conferentie inzake Milieu en Ontwikkeling in Rio de Janeiro is, naast de conclusies waarover tijdens de gezamenlijke Raad van Ministers van Energie en Milieuzaken in oktober 1990 overeenstemming is bereikt, aanleiding geweest voor de onverwijld goedkeuring van het door de Commissie voorgestelde pakket van maatregelen tot uitvoering van de unilaterale verbintenis van de Gemeenschap om de totale CO₂-uitstoot van de Unie tegen het jaar 2000 op het peil van 1990 te stabiliseren.

De EU heeft de communautaire doelstelling inzake stabilisatie van CO₂-emissie voor het jaar 2000 op het niveau van 1990 in een verklaring bij gelegenheid van de ondertekening van het Verdrag bevestigd.

Brussel, 22 februari 1995.

**De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid,
Energie en Externe Betrekkingen,**

L. VAN DEN BRANDE

**De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,**

N. DE BATSELIER

**De Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke
Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden,**

T. KELCHTERMANS

**De Vlaamse minister van Cultuur
en Brusselse Aangelegenheden,**

H. WECKX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

L. VAN DEN BOSSCHE

**De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel
en Staatshervorming,**

J. SAUWENS

**De Vlaamse minister van Tewerkstelling
en Sociale Aangelegenheden,**

L. PEETERS

*De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,
Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,*

W. DEMEESTER . DE MEYER

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van het raamverdrag van de Verenigde Naties
inzake klimaatverandering, en van de bijlage I en II,
ondertekend in New York op 9 mei 1992

DE VLAAMSE REGERING.

Op gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering,
Na beraadslaging,

BESLUIT:

De minister vice-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel

Het raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering met de erbij horende bijlagen I en II, dat op 9 mei 1992 in New York ondertekend werd, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel,

***De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Economie, KMO,
Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen,***

L. VAN DEN BRANDE

***De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,***

N. DE BATSELIER

***De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden,***

T. KELCHTERMANS

***De Vlaamse minister van Cultuur
en Brusselse Aangelegenheden,***

H. WECKX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken.

LUC VAN DEN BOSSCHE

*De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel
en Staatshervorming,*

J. SAUWENS

*De Vlaamse minister van Tewerkstelling
en Sociale Aangelegenheden,*

L. PEETERS

*De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,
Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,*

W. DEMEESTER - DE MEYER

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering,

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De minister vice-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel

Het raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en de bijlagen I en II, ondertekend in New York op 9 mei 1992, zullen volkomen uitwerking hebben wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft.

Brussel. 22 februari 1995

***De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Economie, KMO,
Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen,***

L. VAN DEN BRANDE

***De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,***

N. DE BATSELIER

***De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden,***

T. KELCHTERMANS

***De Vlaamse minister van Cultuur
en Brusselse Aangelegenheden,***

H. WECKX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

L. VAN DEN BOSSCHE

**De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel
en Sha tshervorming,**

JSAUWENS

**De Vlaamse minister van Tewerkstelling
en Sociale Aangelegenheden,**

L. PEETERS

**De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,
Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,**

W DEMEESTER DE MEYER
